

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Llicenciatura / Màster en Teologia				
Assignatura		6B011P <i>Els viatges de Sant Pau : Aproximació arqueològica</i>				
Any	2021-2022	Curs	Propedèutic	Valor lectiu	2,5 ECTS	
Període lectiu	Primer semestre	Hores setmanals		1	Àrea	Sagrada Escripura
Professor/a	Dra. Teresa Magadán			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

L'objectiu de l'assignatura és introduir els alumnes en el context històric i geogràfic dels viatges de S. Pau, ja que analitzar la geografia i les arrels culturals dels llocs per on St. Pau va passar ajuda a entendre la difusió del Cristianisme des d'una altra perspectiva, la que proporciona l'arqueologia. Hem de tenir en compte que la figura de St. Pau no es pot comprendre del tot si no es té en compte el context històric en què va viure. Per aquesta raó, el curs s'estructurarà al voltant dels tres factors que van incidir de manera més directa en el seu magisteri: l'existència d'una cultura comuna -jueva, grega i llatina- a les terres del Mediterrani oriental; la facilitat de moviment i comunicació, possible gràcies a una extensa xarxa viària terrestre i marítima; i, el caràcter plural de les comunitats urbanes, formades per gentes d'arreu de l'Imperi

Requisits i orientacions prèvies

No fan falta coneixements específics. N'hi ha prou amb una base històrica general. Tenir un cert nivell de grec koiné pot ajudar, però no és imprescindible

Objectius

Generals: Situar la figura de St. Pau en el seu context històric i cultural

Específics: Adquirir una panoràmica més profunda de la geografia històrica del s. I dC
Entendre els factors culturals i estructurals que van facilitar la difusió del Cristianisme
Conèixer l'organització social de les comunitats urbanes del sector oriental de l'Imperi Romà, en particular les comunitats jueves establertes fora de Palestina
Valorar la incidència de la cultura grega i l'hel·lenisme en el món jueu i cristià

Competències

Competències transversals:

Capacitat de reflexió i pensament crític a l'hora d'aproximar-se a les fonts textuales
Capacitat d'integrar les diferents fonts d'informació en un discurs comprensible
Claredat en l'exposició de les idees i precisió en el redactat

Competències específiques:

Capacitat de deducció del context històric a partir de les fonts arqueològiques
Capacitat de comparació de les influències culturals, especialment entre judaisme i

Continguts

1. Context històric dels viatges de S. Pau: el Mediterrani oriental en el s. I dC
 - 1.1. La difusió de la cultura grega a Palestina
 - 1.2. El coneixement del grec entre els jueus
 - 1.3. La ciutat grega, base de l'organització social i econòmica al Mediterrani oriental
 - 1.4. Els canvis imposats per l'administració romana
 - 1.5. Cultes i divinitats principals al Mediterrani oriental

2. Els viatges de Sant Pau
 - 2.1. La cronologia dels viatges: el debat acadèmic
 - 2.2. La geografia dels viatges: panorama general
 - 2.3. Les fonts textuais

3. La identificació de les rutes
 - 3.1. La xarxa viària anterior als Romans
 - 3.2. La xarxa viària romana
 - 3.3. Sistemes de transport terrestre i marítim
 - 3.4. Itineraris dels viatges

4. Tipologia dels llocs visitats
 - 4.1. Capitals provincials i regionals
 - 4.2. Ports i nusos de comunicació
 - 4.3. Nuclis urbans amb comunitats jueves importants
 - 4.4. Trets comuns dels llocs visitats

5. Infraestructura dels viatges
 - 5.1. Facilitat de desplaçament
 - 5.2. Infraestructura econòmica
 - 5.3. Previsions d'allotjament
 - 5.4. Coneixement previ dels llocs visitats

6. Geografia dels viatges
 - 6.1. Síria – Palestina
 - 6.2. Cilícia
 - 6.3. Àsia Menor meridional i central

6.4. La costa oriental de l'Àsia Menor

6.5. Les illes de la costa oriental

6.6. La Grècia septentrional

6.7. La Grècia central

6.8. La Grècia occidental

6.9. Xipre

6.10. Creta

6.11. Malta

6.12. Magna Grècia

6.13. Roma

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Les sessions, si es poden fer presencials, constaran de dues parts. A la primera, el professor exposarà els continguts fonamentals del curs, i donarà les pautes necessàries per al treball personal d'assimilació i d'aprofundiment. A la segona, es durà a terme una tasca concreta a l'aula per promoure la participació i implicació de l'alumnat, que s'anunciarà prèviament per tal que tothom pugui preparar la seva intervenció

Avaluació

Treball final

Criteris d'avaluació: Participació activa a l'aula
Capacitat crítica
Precisió en l'exposició de les idees
Redacció correcta en la presentació del treball

Tècniques d'avaluació: Seguiment de l'alumne a l'aula
Valoració del treball final en base a la presentació, estructura, contingut i aportacions personals

Bibliografia bàsica

- de Mesmay, E. 2005. *Sur les Routes de L'Apôtre Paul en Turquie*. Parole et Silence. Paris.
- Finegan, J. 2014. *The Archaeology of the New Testament. The Mediterranean World of the Early Christian Apostles*. Routledge Library Editions: Archaeology. Londres.
- Gill, D.W.-Gempf, C. 1994. *The Book of Acts in his Graeco-Roman Setting*. Eerdmans. Grand Rapids, Michigan.
- Klingner, D. 2008. *Paulus. Was? Wann? Wo? Alle Orte, die er besuchte*. St. Benno Verlag. Leipzig.
- Marín Giménez, J.A. 2010. *Por los caminos de San Pablo. Turquía, Grecia, Chipre*. Editorial Verbo Divino. Madrid.
- McRay, J. 1991. *Archaeology and the New Testament*. Baker Book House. Grand Rapids, Michigan.
- Orsatti, M. 2008. "In viaggio con Paolo secondo l'itinerario degli Atti degli Apostoli". *Rivista Teologica di Lugano* 13: 277–291.
- Reynier, Ch. 2009. *Saint Paul sur les routes du monde romain. Infrastructures, logistique, itinéraires*. Éditions du CerfParis.
- Rius-Camps, J., 1991-2000. *Comentari als Fets dels Apòstols*. 4 vols. Madrid (1991-1993), Barcelona (1995-2000).
- Sabbaïdes, P. 2009. *Mapping the footsteps of Apostle Paul*. Catàleg de l'exposició a Tessalònica 21 Octubre – 20 Novembre 2009. Tessalònica.
- Uggeri, G. 2011. "Sulle strade di San Paolo in Anatolia. Il secondo e il terzo viaggio", a S. Pattucci (ed.), *Paolo di Tarso. Il messaggio, l'immagine, i viaggi*. Quaderni di archeologia medievale 12. Palermo: 125–173
- Walker, Peter. 2008. *Tras los pasos de San Pablo*. Centro Iberoamericano de Editores Paulinos. Bogotá.
- Wilson, M. W. 2009. "The Route of Paul's First Journey to Pisidian Antioch". *New Testament Studies* 55: 471–483.